

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

РІВНОБІЛЬНЕ ЧИСЛО 204.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 204.

РІК VI.

Ч. 33.

СЕРЕДА, 12. СЕРПНЯ, 1914.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, AUGUST 12, 1914.

No. 33

VOL. VI.

Революція в Австрії.

В Боснії і Герцеговині вибухла революція проти Австрії. Революціонери поставили за всяку ціну випустити на волю Принціпа, котрий убив Франца Фердинанда. Сербія достарчає революціонерам грошей і зброї. Не ліпше стоїть справа в Угорщині, Угри готують ся до великої революції і стремлять до отворення самостійної держави.

Багато Угрів в Злучених Державах, збирають гроші на революцію в Австрії. Що станеть ся в Чехах годі предсказати. Австрії грозить смерть з усіх боків. Війна з Сербією, Росією, Чорногорією і Францією з одного боку, а внутрішня революція з другого боку чинять дні життя австрійській державі.

Смерть Франца Фердинанда, викличе за собою ще більші наслідки, а се упадок австрійської держави.

Поживем та побачимо наслідки австрійської політики.

Війна Австрії з Росією.

Австрійська війна з Росією: Андруї і Радивилів. За те російське військо вдерло ся до долини понад рікою Стир до Галичини. Австрійське військо ставить сильний обстріл. В позідних днях, Австрія зняла армію козаків і забрала місто Мірхов, в російській Польщі. При здобуттю сего міста згинуло около 400 російських і 20 австрійських жовнірів; 100 австрійських жовнірів ранено.

Румунія прийде на поміч Сербії.

Румунія повідомила Сербію, що прийде їй на поміч проти Австрії.

Німеччина провадить війну з Росією, Великою Британією і Францією

Франція здобувала місто Мулгавзен яке числить 95.000 мешканців.

В битві впадо по стороні німецькій 30.000 війська а по стороні французській 15.000. Кольмар вже здобуте Французами.

Сербія виповіла війну Німеччині.

Сербія, котра не скінчила ще війни з Австрією, рівночасно виповіла війну Німеччині. Сербські війська

в війні з Австрією перейшли границю Боснії і заняли місто Вєшиград. Австрійське військо уступило, лишаючи 22 трупів.

Протест італійських соціалістів проти війни.

Італійські соціалісти остро виступили проти війни і заявили італійському правительству, що наколи Італія возьме участь в теперішній війні, то прийде до перевороту в самій Італії. Італійський народ кожло хвилі готов розпочати революцію.

Нова війна Австрії з Францією.

Після кількох днів Франція виповіла Австрії війну за те, що Австрія не відлякала своїх військ з швейцарської границі. В короткім часі прийде до кривавої битви між Австрією а Францією.

Війна Австрії з Чорногорією.

Дня 10 серпня вирушило 5.000 Чорногорців на границю Австрії, на схід від міста Требінія (Герцеговина).

Соціалісти проти війни.

Противоенна демонстрація французьких робітників.

Дня 28 липня уряджено в Парижі, столиці Франції, величезну антивоєнну демонстрацію. Дійшло до кровавої битви між 25 тисячами демонстрантів. Демонстранти кричали: „Най живе мир! Геть з війною!“ Демонстрації тривали до пізньої ночі.

ГОЛОД В АНГЛІЇ.

Ціла Англія дрожить зі страху перед голодом. Англія, котра веде війну з Німеччиною а через се із Австрією, боїть ся щоб підчас війни не заперли інші держави довіз поживи, бо в протигу одного місяця Англію чекає голод, коли не довезуть поживи з інших держав. Англійське робітництво нападає на штори з поживою і забирає що лиш впаде ся. За те народ англійський в Канаді кричить війни.

Невільно сла ти грошей до старого краю.

Всякі висилки грошей до Австрії зупинені. Деякі хтось хоче вислати, то може, однак задоручені грошей ніхто не відповідає. Те саме діє ся з всякими іншими посиленнями.

АВСТРІЙСЬКА ВІЙНА А УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ.

З кінцем липня с. р. виповіла Австрія війну Сербії, як також і Росії. Уже кілька днів передтим зєряджено мобілізацію австрійської армії. Перші наслідки боїв між сербськими а австрійськими військами бувають тисячі груп і ранених. Кривава різня розпочалась.

Український народ заплаче там тяжкий податок крові. Українські полки в австрійським війську знають свої втрєвалості і виваги, майже очайдушно. Українських воїнів висилають все в перший огонь і в найтяжші пєсиді. Ніякий другий народ в Австрії не понесе таких втрат в молоді пєсиді найкращих, найздоровших своїх синів, як український.

Український народ повинен застановити ся, чи має він чого вислати сотки тисяч своїх найкращих синів на смерть і каліцтво.

Правда, сотки тисяч наших людей покликаних до війни в краю, не можуть над сим застановити ся. Хто остав ся в краю, той не має вибору, той мусить іти. Як не піде, чекає його смерть з рук його військової власти.

Але українські емігранти вигнані за море економічною нуждою і політичним переслідуваням свого народу в старім краю, мають повну волю і свободу, не іти живцем на заріз, коли жадного інтересу український народ не має. Український народ не має в тім інтересу як Австрія побє Сербію. Австрійська побіда принесе доходи лише капіталістам.

Австрійська побіда ані на оден драгивий крейцар не піднесе платні австрійського робітника. Австрійський робітничий народ зискає в війні лиш трупи, муки, рани і смерть. Що за причина війни Австрії з Сербією? Австрійська держава душала національний сербський рух в Боснії і Герцеговині всіма способами і через утиск Сербів, повстало бажанє злучити ся з своїми братами в Сербії. Австрія замість дати Сербам волю свободіно розвивати ся національно, злучувала всякий рух.

Обурєнь Сербів проти утиску, спричинило убиство Франца Фердинанда, наслідника австр. престолоа. Та австрійське правительство замість повернути з дороги, завзялось на королівство Сербії. Австрія поставила домалєня яких не сповнать жад

на самостійна держава. Австрія виповіла війну. І вже падають трупи і багато людей з Канади збирались карати Сербів за те, що вони захотіли жити самостійно.

Українці підуть карати Сербів за те, що вони хотять того самого що Українці.

Підуть Українці, що мріють про Самостійну Україну, різати Сербів за те, що хотять Самостійної Сербії. Українці повинні запам'ятати собі:

— Хто другому волю відбирає, сам не варта волі. Отсе повинно бути становище Українців.

Будва зваив канадійських Українців, щоб ішли на війну проти Сербії і Росії. Тепер той сам Будка обернув kota хвостом і зваив іти на війну проти Австрії. Вінніпегські клєрикали, котрі на свєяті Шевченка бажали Самостійної України а упадку Росії, тепер зваивють Українців щоб ішли на поміч Великій Британії яка боронить Росію. От і любять братову шкуру і продають її кому лиш можуть.

Противоенні демонстрації німецьких робітників.

Великі противоенні демонстрації урядили німецькі соціалісти в середу, дня 29 липня. Найбільші демонстрації були в Берліні і Штутгарті. Демонстранти в Берліні зайшли до дільниці міст, де є уміщені посылства різних держав і там їх напали сильні відділи поліції. Демонстранти почали кидати на поліцію камінєм. В кількох місцях прийшло до поважної борби між учасниками демонстрації а поліцією. Остаточного військо розігнало демонстрацію.

До відома всіх читачів Р. Н.!

Не одного з читачів буде дивувати, чому Роб. Нар. нічого не пише проти війни. Від 6. серпня с.р. проголошено в Канаді воєнний стан через що не вільно вести ніяк пропаганди проти війни і не вільно писати нічого в газетах такого, що противилоби ся законови стану воєнного. Не вільно говорити і писати проти великої Британії.

Кілько коштує війна денно?

Після обчислення, теперішня європейська війна коштує 50 мільонів долларів денно. Вараховують що коли війна ся не притихне а рєширять ся ще більше, то кошта її будуть виносити поперх 80 мільонів денно. А прєцинь є дурні які го-

ворять, що війна є конечна.

Червоний тиждень

Пригадуємо ще раз, що У.С.Д. відділ в Вінніпегу устроє Червоний Тиждень почавши від 15 до 22 серпня с.р. Нехай кождий укр. соціалдемократ старає ся придбати для У.С.Д.П. як найбільше нових членів, а Р. Н. нових предлатників, Товариші! покажім що ми дійсні соціалдемократи і працюємо для визволу усього працюючого люду. П. Клям, секретар відділу.

Щоби бути свідомим соціалдемократом, треба знати чого хотять соціалдемократи.

Щоб знати се маємо во видану книжку „Чого хотять соціалдемократи“, написав Євген Гудайло, яку кождий член У.С.Д.П. повинен мати. Книжочка коштує лиш 10 центів, а за мовляви можна в ред. Роб. Нар.

Box 3658. Winnipeg, Man.

Хто замовить 20 книжочок дістає 4 книжочки даром.

Спішіть з замовленнями, бо наклад скоро розійдєсь.

Канада дала дарунок Англії.

Канадійське правительство подарувало Великій Британії 1.000.000 мішків там їх напали сильні відділи поліції. Демонстранти почали кидати на поліцію камінєм. В кількох місцях прийшло до поважної борби між учасниками демонстрації а поліцією. Остаточного військо розігнало демонстрацію.

До предлатників Роб. Нар.

При зміні адреси не забувайте подавати стару адресу. Хто не пришле старої адреси, тому не можемо змінити її.

На прєс. фонд Р.Н.

зложили слідуєчі товариші: по \$1. Іван Кульчицький, Іван Кудринський, Горіненко, Юзьвік, М. Топорівський: по 25 цн.

Т. Кошєлик, В. Кучєрян, В. Вакарєнко, Дж. Гєнгур, Дж. Л. Стєклєт, Н. Козєнюк, Дж. Пєтро, С. Савчук, Р. Шущняк, Н.Н. С. Лазарук, Г. Кусєнко, В. Дідух;

по 10 цн. І. Булєховський, І. Дідух, П. Попівчук, К. Косєвич. Всім жертводавцям, окладємо щирю подяку.

В що я вірю!

Десять вірувань соціаліста. — Р як соціалдемократ, вірю свєльо в те, що соціал-

демократична програма каже, іменно вірю що:

1. соціалізм має зруйнувати стару церкву-папство і перекупства, а запровадити справедливу Христову науку любови.

2. — Я вірю що соціалізм зробить конєць приватній власності а запровадити рівність і братєрство.

3. Я вірю, що соціалізм змете з лиця землі всіх лицємірів, котрі в імені Христа, є народними темнителями.

4. — Я вірю, що соціалізм оберне сей рабський свєт, в єдину дєтєтучу державу.

5. — Я вірю, що соціалізм не є тільки мрією а є дійсним фактом.

6. — Я вірю, що соціалізм є надія прагнєльних і угнєтєних.

7. Я вірю що соціалізм коротить панованє тїм однієм, котрі завоювали цїлий свєт.

8. Я вірю, що соціалізм скине трони і корони з голєв тих народних трутнів, котрі ссуть народню кров.

9. — Я вірю, що соціалізм освободить цїлий свєт від несправедливого капіталістичного ладу, а увєсь пролєтаріят цїлого свєта, подасть собі дружєно руку.

10. — Я вірю, що соціалізм перемінить цїлий свєт з його формами.

Л.Зубрицький.

Новий відділ в Canmore, Alta.

Дня 26. липня с.р. відбув ся перший мїтїнг на єкім засновано новий відділ У.С.Д.П. До відділу вписалось велике число членів. До заряду вибрано слідуєчих товаришів: Георгій Лакуєта і Данило Карашовський організатори, Іван Нєвчук секр. фінан., Грещ. Кєвєма, секр. прот. Н. Д. Ткачук, господар товариства. До заснованя відділу причинив ся найбільше тов. Крат.

Місцевість Canmore, складаєсь переважно з українських робітників, котрі громадно приступлять до нашого відділу. Товариші в Canmore! Вступайте вої в члєни нашого відділу, щоб згуртувати свої сили проти висиску робітництва.

Хай гине рабський лад старий! Ми заснуємо новий справедливий лад, без раба і пана.

Михайло Ворон.

ПОПУКОЮ

Йосифа Мартинєнка (Joseph Martin).

Має знаходитись в околиці Кєлгар. Хто би о нім знав або він сам, нехай зголєситься на адресу:

Alex Porajko Sawdy, Alta.

Д.П. з Вінніпегу.

Тов. Г. Ткачук в дво-годинний свій промові зма-лював ясно кождому теперішній капіталістичній лайдацькій лад, теперішнє безробіття і хто сему всему причинив.

Дальше розяснив присутнім що таке соціалізм і до чого він пре в своїй максимальній і мінімальній програмі.

Потім навів тов. Ткачук в який спосіб можна висловити ся з під сево владій-зкого кнута. За свою промову був тов. Ткачук надгороджений оплесками присутніх товаришів.

По скінченню промови тов. Ткачука, давали присутні рижні запитання, котрі ім небув зрозумілі а тов. Г. Ткачук розяснював кожде питання, як слід.

По довшій дискусії над сим робітничим раєм, в якім тепер знаходим ся, зачали тов. розходити ся домів, бо був пізний час. На дальшу подорож тов. Г. Ткачука зложили тов. \$2.85 за що т. Ткачук щиро подякував.

Товариші робітники! Незасипайте так важного часу, зрозуміймо раз де правда а де кривда. Ми ж видимо що з кождим днем, чим раз більше безробіття зростає, що кождого дня по містах сотки робітників з голоду гинє. Чому ж то бимам сему не зарадити?

Кароль Марке сказав, що робітник, який хоче боротись о лучшу долю, мусить організувати ся, бо неорганізований ніколи нічого доброго не вибере через брак єдності. Тож товариші час і нам пробудитись і йти силами других свідомих робітників.

В Європі тепер кров ллє ся робітничя. Один другого вбиває, ріже, мордує, за що? за кого? Того ті робітники, у військових мундурах не знають, ім брак організації було. Колиб були зорганізовані всі разом, небуло б братовбивства і варварської війни. Тож гуртуємось всі як один у С.Д.П. бо лиш она одна учить робітника як до лучшого жити, цастя і долі дійти. Не чекаймо аби

хтось за нас зробив аби нам було добре, але робім всі. Закладаймо відділи У.С.Д.П. у кождій місцевості, читаймо лише робітничі часописи і наукові книжки а прийде час коли зрозумієм всі, що бог не сотворив хлопа для пана, але сотворив всіх щоб однаково жили, щоб не було панів, але сотворив всіх щоб ні хлопа, ні пана, але щоб були всі однакі і щоб була братня любов на землі. Тож проч з війною, проч з братоубійством, проч з тими чорними круками, що нас страшують некланом та небом! Ми хочемо жити а не істнувати. Тому всі старайтесь належати до У.С.Д.П. де б ми не були, чи у місті, чи на кемпі а чи на фармах, а таким способом скорше наступить для нас те, котре ми повинні мати вже.

Ваш за соціалізм, Д. М.

Кобалт, Онт.

Наш відділ устроїв „Червоний тиждень“ від 19-го до 26-го липня. Всі товариші в протягу того тижня провадили горячу пропаганду. Так само приготували ся до концерту, котрий відбув ся в „Червоному неділю“ дня 26-го липня о год. 7. вечером. На концерт прибуло так багато людей, що галля була переповнена. До програми входили: спів, деклямації і промови.

Що до промов то треба зазначити, що говорили товариші: М. Гішка, Л. Никоряк і А. Дмитришин. Концерт закінчив ся окол. 11-ї години вночі. Та хоч так пізно закінчилося, то присутні не дуже з охотою виходили з галі, бо ще хотіли довше послухати правди. По концерті вписалось до відділу 14 нових членів, з того одна товаришка. А в протягу „Червоного тижня“ зібрано 20 нових передплатників на Р.Н. і кілька старих відновили передплату. Робітники починають будитись з вікового сну, починають розуміти, що тільки в Соціалдемократії почують правду, що тільки та партія стоїть в робітничій обороні.

Не допоможуть ні сповіді, ні кадила, ні кропила, Ані брехні, ні шахрайства [створ]

Ні дурійки, ні пиянства, Бо правда та наука, Що від неї брехня пука. Шкода війська годувати, Шкода гверів наробляти; Шкода грошей викидати На шахрайства на амбони, Боробітників кивають ся Все вороже, все погане, Як витки ширнуть ся.

Л. Н.

Ми віримо в те, що наші товариші будуть докладати своїх сил, щоб не стало ані одного скеба і тогді не вважеть ся до Кобалт жадний консервативний чи ліберальний агент, не вважеть ся жаден крув морочити людям голови. Ми віримо кожд в те, що за праміром кобальтських товаришів поступлять відважно і рішучо всі інші відділи У.С.Д.П. цілої Канади. Товариші лаш шперф і завзято та витревало, а зникне з перед наших очей все, що стоїть вороже проти нас на користь капіталістам, прочитеть ся дорога правда, дорога воля.

Коди поступлять всі дальше так, то в недовзі підуть ріжні шмати, що видають їх пани, на брук. Збанкротують всі як одна Р.Н. буде виходити в більшім форматі. А нуж нехай лиш кождий встановить так працювати, щоб наша партія здивувала цілий світ.

Ми ж не маємо нічого до втрати окрім мозолів, а до здобуття цілий світ. Тож до праці, до діла, щоб прискорити час визволу з капіталістичного ярма.

Ваш за соціалізм, Гішка Іван секретар відділу.

South Porcupine, Ont.

В неділю дня 2. серпня заходом місцевого відділу У.С.Д.П. відбув ся великий мітінг, на котрий прибув тов. А. Дмитришин з Кобалт. Мітінг почав ся о годині 8-ій вчечером. Тов. Ю. Рубанец забрав слово та прояснав для чого склявано мітінг. Потім тов. А. Дмит-

ришин в своїй довгій промові пояснив присутним теперішнє безробіття та завдане соціал-демократії.

Потім говорив ще тов. Б. Богданов в мові російській; з Українців говорили ще т.т. Решітник, А. Грещик, Ю. Рубанец і І. Голозь. Мітінг закінчено по 11-ій год. вночі. До відділу вписалось кілька нових членів.

Ми маєм надію, що наш відділ буде дільше розвиватись на дальше, хотай маємо кількох, котрі хочуть Кадигроба тут впровадити, але вони за слабі, щоба могли нам що пошкодити.

Головний бувший страйковим і лямполан се Трач, котрий дуже вороже віднось ся до відділу, але наші робітники, пізнавши що вони виховують панам вірних слуг, сказали: проч від нас чорні круки, не нам голови морочити! Тому товариші робітники воніть від себе ту сволоч а ставайте громадно в ряди соціал-демократії, лише в організації зможемо здобути собі лучше житє!

Г. Рубанец секретар А Грещик організатор,

Hardieville, Alta.

Дня 3. серпня с.р. відбулось в нас весілля в товаришів Гатмана. Зібралось багато товаришів і товаришок.

На весілля сїм промовляв тов. К. Косован в справі робітничої організації і „Робочого Народу“. По промові тов. Косована, сколектавано на прес. фонд Р.Н. \$ 5.15. за що честь і слава тям товаришам, що помагють підтримати Роб. Нар. одинокую робітничу газету.

Всі товариші повинні брати примір з товаришів в Hardieville і при всякій нагоді, збирати на прес. фонд Р.Н. щоб Роб. Нар. не взирав помочи, але щоб кождий робітник підпер матеріально Р.Н. і тоді не даби один за багато, а другий нічо. Лише кождий по грошачу і Р.Н. міг би стояти на сильних підвалинах в інтересі працюючого люду.

До праці товариші, а

Робоч. Нар. буде виходити не раз на тиждень, але кождого дня. Хай гинє нинішній капіталістичний лад, на його місце настане справедливий, лад соціалістичний без раба і пана.

Кусенко.

Trail, B.C.

Дня 2. серпня с.р. відбув ся в нас мітінг, на якім засновано відділ У.С.Д.П.

До відділу вписало ся 22 члени, котрі зложили по 1. доларови вступ і по 25 цент. місячної вкладки.

До заряду відділу вибрано слідуючих товаришів:

- Дмитро Сливчук, організатор, Василь Великий, секретар ф. Михайло Сливчук, секр. проток. Юрко Симбай, каснер, Василь Грещук, бібліотекар, Николай Пішак, господар,

З бесідників говорив кількох товаришів, між ними і тов. Дмитро Сливчук, котрий говорив про організацію, права робочого люду.

Наш відділ складає подяку тов. Павлови Кратови, що заохотив наших товаришів до горячої праці в боротьбі о кращу долю працюючого люду. Мітінг нашого відділу відбувають ся кождого тижня в четвер. Ваш в борбі за соціалізм, Дмитро Сливчук.

„Праця“

центральный орган укр. Соц. дем. партії в Австрії. Виходить два рази на місяць, не задовго лічне виходить тиждево. Предплата на рік 1 дол. Замовлення посилайте до:

„PRACIA“

Lemberg, ul. Skrzynskoho 14, Austria Gallica.

„Борба“

орган укр. соц. демокр. на Буковині виходить два рази на місяць. Кождий мати правдиві, не перевернуті вісті про Ваш рідний край, то посилайте лиш \$1.50 на адресу:

„BORBA“, Czernowitz, Reisgasse 16 AUSTRIA, BUKOWINA.

Передплатуйте сатирично-гумористичну часопись

„Жало“

Жалить всяку погань, яка осідає нашім народ. Виходить два рази на місяць коштує лиш \$1.50 на рік, для предплатників „Р.Н.“ \$1.25, Гроші посилайте на адресу:

„ZALO“

ул.Скшпінського ч.14 Lemberg, Austria.

ХТО ПРИШЛЕ 25 ЦЕНТИВ, той дістане всі чотири числа „Кадिला“, які вийшли в Вінніпегу. Замовляйте 22 числа „Кадिला“, яке вийде 15-го серпня і буде дуже цікаве. Одно число коштує 10 ц. На рік „Кадило“ коштує лише \$ 2. Адресуйте так: „KADYLO“ Box 3542, Winnipeg, Man.

„БІБЛІОТЕКА НОВИЙ СВІТ“ випустила з друку продаж отсі брошурки. Червоний Кобзар, найкращий збірник робітничих пісень і поезій. 10 ц. 1. 2. Е. Гуцало, Конець світа з переслікою 12 ц. 3. Наш Прометей збірник статей і поезій Т. Ш. з дуже гарними образами, з нагоди сотих роковин уродження Т. Шевченка з переслікою 15 ц. 4. Е. Гуцало. Чого хотить Соціал-демократія 10 ц. Гроші і письма шліть на адресу: „NOWYJ SWIT“ Box. 1051 Montreal, Que. Книжарні і ті котрі хочуть занятися продажем дістануть значний рабат.

щоби в ріжних місцях землі жили такі самими ногами як малпи. Внутрішніми частинами тіла ми зовсім не ріжним ся від малп. А що малпи покриті волоссям а ми лиш декуди, то ще не а заклад, бо чоловік ембройом також покривий волосєм з вимком лят і долонь

Розвиток людини і малпи від яєчка аж до пороку показує ті самі степені розвитку, що й чоловік, себто має те саме лятно походження, що і ми, отже нема що сумнівати ся ані страхати ся, що ми з малпами свояки.

Вже оттой розвиток людини і других звірів від клітинки-яєчка до повного розвитку показує, що всіх звірів не було на землі відразу а противно, було в ереда одноклітинні, відтак більше клітні, відтак як мішочки, відтак хробаки, відтак такі, як травка, відтак як піскоглід, відтак досконалі риби, по них ящурі, по них ящірки, птахи і такі як ключовиць, горюжка, відтак торбачі, як кенгур, а вже з торбачів вийшли другі звірі і малпівки, з тих малпи, а з малпи чоловік.

Се тревало багато мільонів літ. Все, чим вищі звірі, то все зачинають від клітинки, повторюють всі щаблі розвитку, себ-

то вигляд своїх предків, і кінчуть на тім щаблі, на якім вони лишили ся.

Де ж по вставе чоловік? Ріжні а ріжні докази є на те, що чоловік, зглядно малпо-чоловік бітеокантропус еректус виводив ся з азійських малп і то не один, не два а багато їх, і не від одной малпи а від багатьох: через те мають люди ріжний вигляд. Перші люди повстали десь в полуднево-східній Азії, звідси розійшли ся по цілим світі. Треба знати, що світ наш виглядав відмінно, не так, як тепер. Атлантицького океану, через котрий іде ся тепер до Америки, не було а було лиш мале море між теперішньою середньою Америкою а Европою та Африкою. А вже північно-західна частина Європи, там, де є Англія, то була суша аж до Америки. Значить та дорога з Гамбургу до Нью-Йорку була колись суха. Полуднева Африка і Полуднева Америка також були злучені. Так само була злучена Азія з Австралією і вгорі на півночі а Америку. Там, де є Тихий океан, там був континент, була суша, а за те там, де є Росія і ось середуща Африка, там було море. Через те і звірі і люди могли переходити до всіх частин світу.

Вчені знають, як постав світ, земля звірі, люди. Знають, що люди зробили релігії, а не хто инший. Дикий чоловік чого не розуміє, або боїть ся, та молисть ся і втворює собі ріжних богів. А все чим стає мудрішим, то все має менше богів. Всі народи на світі мали багато богів і ми, Українці, також. Понятє бога заступають вже тепер вчені люди понятєм природи. Цілий світ то є одно, а чоловік є лиш його частиною; цілий світ одна природа, один бог. Світ був все, а з ним і чоловік, лиш під иншим виглядом. Себто світ, а з ним і ми і кождий клаптик матерії не мав початку, не буде мати кінця, тобто є вічні. Велика природа, величній її закони, і щасливий той, хто пізнав ту велич, ті закони, бо пізнав природу як творця, бо він рівночасно з природою є творцем.

8 Г л і б о к а, 8 півдня 1913 р. цілий християнського членів.

Кінець.

